

FER CRÉIXER LA CONFIANÇA

És imprescindible una atmosfera de confiança per vèncer les conseqüències de la pandèmia. Una atmosfera de confiança és el millor antídoto contra una de les seqüeles del virus: la por. A emmalaltir, a perdre la feina, a no poder reprendre el negoci o la botiga, a no rebre finançament, a invertir per manca de garanties de rendibilitat... Una por i un dolor que te les arrels en la pèrdua o la malaltia d'amics, familiars o companys i, també, en les incerteses del panorama econòmic.

Necessitem generar aquesta confiança. En nosaltres mateixos, que estem sent capaços, junts, d'aguantar un dur confinament que encara no ha acabat. En els professionals que han estat i estan en primera línia: sanitaris, cossos de seguretat, empleats públics i treballadors de sectors ben diversos que han ajudat a evitar el pitjor. Confiança, també, en el nostre teixit productiu, en la capacitat dels nostres emprenedors, petits i grans, de refer l'activitat. En molts casos, de reinventar-la. I, sobretot, confiança en les nostres institucions i en la política.

D'aquesta crisi no en sortim si no és de la mà de la política i de les institucions democràtiques. Cal reconèixer que sovint la vida política no sap estar a l'altura d'aquesta necessitat de confiança. Jugar amb les víctimes del virus per desacreditar un govern i obtenir així rèdits polítics o electorals no és acceptable. Hi ha d'haver crítica a l'acció dels governs, però és necessari que sigui una crítica constructiva, no per fer més grans els greuges que tenim a la reserva, sinó per contrastar solucions o mesures en un escenari que tots hauríem de reconèixer que és ple d'incerteses científiques, sanitàries i econòmiques. El debat polític necessita més humilitat i menys arrogància. Més cooperació i menys agressivitat.

Fer créixer la confiança és demostrar capacitat d'arribar a acords, de cooperar des de la discrepància o des de les diferents responsabilitats de govern pròpies d'un estat compost com el nostre. El pacte és la primera pedra d'aquesta atmosfera de confiança.

Crec que és responsabilitat de tothom crear les condicions per assolir un acord per a la reconstrucció social i econòmica que impliqui forces polítiques, governs autonòmics i agents socials. Els reptes que tenim al davant són extraordinaris i els interrogants enormes. Quines haurien de ser les prioritats per assegurar la represa del creixement? Quines per tal que aquest creixement sigui sostenible? Quins canvis hem de promoure en el nostre teixit productiu? Quines mesures adoptar en l'àmbit social per assegurar que ningú no es queda al marge? I, no ens n'oblidem, quines mesures calen per evitar rebrotos d'una pandèmia que és encara entre nosaltres?

Caldrà decidir com repartir els esforços i els costos de la recuperació. No es tracta només d'adoptar mesures per aturar el cop, com encertadament ja s'està fent. Després caldrà prendre decisions per reforçar el paper tractor de determinats sectors de la producció i mesures d'estímul per recuperar activitat molt malmesa, com ara el turisme, l'hostaleria, les activitats culturals, el petit comerç... I, caldrà finançar tot això. No hi ha dubte que hem de reclamar de la UE una actitud més valenta pel que fa a la mutualització dels esforços financers i unes polítiques més proactives per a la recuperació. Però hem de ser conscients que, al final,

si el nostre PIB cau – i caurà de manera molt severa – vol dir que el conjunt del país és més pobre. I que haurem de trobar els recursos fiscals per a finançar les mesures necessàries. Haurem de ser capaços de trobar-les de manera equitativa, no pas augmentant les desigualtats que són ja avui insuportables.

Aquestes són les decisions que caldrà prendre en el marc d'un pacte necessari. Caldran acords i cessions. Caldrà generositat i compromís. I, a porta tancada, molta franquesa per dir-se, els uns als altres, que els poders públics són limitats i no disposen d'una vareta màgica.

Guanyar la confiança del conjunt de la ciutadania, de les famílies, dels consumidors, dels empresaris, dels mercats és ara el repte. Depèn de tots.

José Montilla

6 de maig de 2020